

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO
S PODROČJA PRAVOSODJA

Sektor za kaznovalno pravo in varstvo človekovih pravic
Oddelek za kaznovalno pravo in varstvo človekovih pravic

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 57 63
F: 01 369 57 83
E: gp.mp@gov.si
www.mp.gov.si

Številka: 091-8/2011

Datum: 18.2.2011

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25

1000 LJUBLJANA
gp.ukom@gov.si

Zadeva: Predlog 1349: Pravno varstvo živali – Stališče Ministrstva za pravosodje

Spoštovani!

Ministrstvo za pravosodje je dne 9.2.2011 prejelo Predlog 1349, v katerem Univerza v Mariboru povzema diplomsko nalogo gđc. Tine Tement, navaja razloge za spremembo ureditve v Zakonu o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: Zakon o zaščiti živali) in Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 55/08, 66/08 – popr., 39/09 in 55/09 – odločba Ustavnega sodišča RS, v nadaljevanju: Kazenski zakonik) na področju mučenja živali, vključno s predlogi za spremembe in dopolnitve predpisov na tem področju.

I. VELJAVNA UREDITEV V KAZENSKEM ZAKONIKU:

Kaznivo dejanje Mučenje živali je urejeno v 341. členu Kazenskega zakonika. To kaznivo dejanje stori kdor surovo ravna z živaljo ali ji po nepotrebnem povzroča trpljenje. Storilec se za temeljno kaznivo dejanje kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do šestih mesecev. Urejena je tudi kvalificirana oblika tega kaznivega dejanja, ki jo stori kdor s prej navedenim dejanjem muči več živali, ali mučeno žival trajno pohabi ali na krut način povzroči njen pogin. Za slednji primer je predpisana kazen do enega leta zapora.

II. PRIMERNOST OZIROMA NEPRIMERNOST ZA NADALJNJO OBRAVNAVO:

Ministrstvo za pravosodje meni, da zakonskih znakov kaznivega dejanja Mučenje živali ni treba dopolnjevati še z znakoma spolne zlorabe živali in uporabe živali za organizirane borbe. Že v Zakonu o zaščiti živali je v 15. členu navedeno, da so prepovedana ravnanja med drugim tudi: zbadanje živali, stiskanje, natezanje ali zvijanje delov telesa živali, obešanje, če ne gre za strokovne posege, udarjanje, potapljanje ali drugačno dušenje živali, metanje, suvanje ali namerno povoženje živali ter spolna zloraba živali, kakor tudi organiziranje borb živali, uporaba živali za borbe, spodbujanje ter šolanje živali za borbo z drugo živaljo. Nadzor nad kršitvijo navedenih določb izvajajo pristojni inšpektorji iz 42. člena Zakona o zaščiti živali in policija.

V zvezi z ukrepi »odvzema živali, prepovedi posedovanja živali ter prepovedi približevanja živali« pa je treba pojasniti, da Zakon o prekrških ne pozna teh sankcij in se tudi v postopku o prekršku ne smejo izrekati, tako kot je to navedeno v Predlogu 1349. 43. člen Zakona o zaščiti živali določa namreč, da lahko inšpektor pri inšpekcijskem nadzorstvu (in ne v postopku o prekršku) izreče začasen ali trajen odvzem živali in prepoved stikov dosedanjemu skrbniku živali, če je to potrebno za zaščito živali v primeru kršitev določb tega zakona (torej tudi v primeru kršitev 15. člena Zakona o zaščiti živali). Navedena ukrepa sta ukrepa znotraj inšpekcijskega in ne prekrškovnega postopka. Ureditev teh ukrepov znotraj inšpekcijskega postopka zagotavlja učinkovitost in hitrost ukrepanja v primeru kršitev, saj bi bili v kazenskem postopku ti ukrepi (kot varnostni ukrepi) vezani na pravnomočno obsodilno sodbo in s tem prepozni ter neučinkoviti.

Kot dodatno navajamo, da v abstraktni normi ni mogoče navesti vseh situacij oziroma primerov, ki se lahko zgodijo v praksi. V nasprotnem primeru bi šlo za kazuistično določanje zakonskih znakov kaznivega dejanja. Sodna praksa je ta, ki da vsebino zakonski normi. Veljavna zakonska znaka »surovo ravnanje« in »nepotrebno povzročanje trpljenja« sta dovolj široka in splošna, da lahko zajameta različne načine mučenja živali. Kot vprašanje se postavi tudi, ali ne bi izrecno navajanje dveh načinov mučenja živali (spolna zloraba živali in uporaba živali za organizirane borbe) v praksi povzročilo dvom, ali so tudi nekatera druga ravnanja mučenje živali, saj ta ne bi bila eksplicitno naštet.

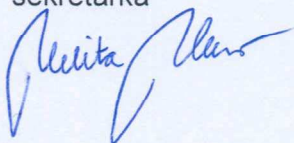
Predlagatelj meni, da je treba kaznivo dejanje mučenja živali opredeliti tudi kot kaznivo dejanje, ki se ga lahko stori iz malomarnosti (lahkomiselno ravnanje z živaljo). Menimo, da tudi navedeni predlog ni primeren, saj je »mučenje« možno storiti samo naklepno. Kot primer naklepnega in ne malomarnostnega kaznivega dejanja lahko navedemo kaznivo dejanje Mučenje iz 265. člena Kazenskega zakonika. Lahkomiselno ali malomarno ravnanje z živaljo pa zaradi narave in teže dejanja (intenzitete) ne more biti kaznivo dejanje.

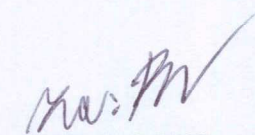
V zvezi s predlogom, da se obsodba za kaznivo dejanje Mučenje živali ne bi izbrisala iz kazenske evidence, zaradi česar bi bilo ob morebitni prodaji živali posamezniku vedno mogoče preveriti, ali je bil morda obsojen za navedeno kaznivo dejanje, pa menimo, da bi bila navedena določba neutemeljena posebnost v Kazenskem zakoniku. Kazenski zakonik sicer v drugem odstavku 84. člena določa, da se na upravičeno, z zakonom določeno zahtevo ustanov ali društev, ki so jim otroci ali mladoletniki zaupani v učenje, vzgojo, varstvo ali oskrbo, dajo podatki iz kazenske evidence tudi za izbrisane obsodbe za kazniva dejanja po 173. členu, po drugem odstavku 174. člena, po drugem odstavku 175. člena, storjenega proti mladoletni osebi, in po 176. členu navedenega zakonika. Vendar v teh primerih se obsodba za kaznivo dejanje vpiše v posebno evidenco, prav tako pa se tudi predpišejo pogoji, omejitve in postopek za dajanje podatkov o takih obsodbah (s področnimi zakoni po šestem odstavku 250.a člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, Uradni list RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 76/08 in 40/09). V primeru upoštevanja predloga, da se obsodbe za kaznivo dejanje Mučenje živali ne izbrišejo iz kazenske evidence, bi bil to prvi tak primer v Kazenskem zakoniku, pri čemer po naravi in teži ne gre za enega hujših kaznivih dejanj.

Ministrstvo za pravosodje pripravlja Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika. Predvidena je tudi sprememba kaznivega dejanja Mučenje živali in sicer v smeri zvišanja kazni za temeljno dejanje mučenja živali iz šestih mesecev na eno leto zapora. Ker gre za aktivno ravnanje in ne zgolj za opustitev, je sedanja zgornja meja neustrezna. Prenizka pa je tudi primerjalno, glede na strožjo zakonodajo drugih držav. Razlog za predlagano zvišanje je tudi večja družbena občutljivost in višja zavest glede pravic živali, ki se mora odražati tudi v ustrezni stopnji kazenskopravnega varstva. Prav tako je predvideno zvišanje kazni za kvalificirano obliko navedenega kaznivega dejanja na dve leti zapora. S tem je upoštevan predlog v delu, ki se nanaša na strožje kaznovanje v primeru storitve tega kaznivega dejanja.

S spoštovanjem.

Pripravila:
Melita NIKŠE
sekretarka

Andreja LANG
generalna direktorica

V vednost:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska cesta 58, Ljubljana,
gp.mkgp@gov.si